

értékes gondolatát olvashatjuk majd, ezzei a kérdéssel kapcsolatban is. A szeretet további tárgyalásából kiemeljük az önzés és az önszeretet összehasonlítását, amely tömörségével és éles elhatárolásával, nagyon kifejező.

Örömmel bukkanunk rá olvasás közben — a lélekelemzés freudi és adleri iránya mellett — a sűrűn idézett Jung-féle irányra. Termékeny nézőpontot adnak a kollektív tudattalant tárgyaló sorok a mély vonzalmak keletkezésére. A lélek mélyén élő nőképeknek (anima) és férfiképeknek (animusok) a megfelelő férfire, illetve nőre való kivetődése, mint a nagy szerelmek keletkezésének magyarázata, új megvilágítást jelent a szorosabb értelemben vett pszichanalízis egyoldalú szexuális magyarázatával szemben.

A könyv hivatástechnikai kérdésekkel foglalkozók számára is értékes lapokat tartalmaz. A nevelői hivatásról Noszlopi, többek között, ezt írja: „A személyiség értékességét itt semmiféle „módszer” nem pótolja. Előfordult már a nevelésügy történetében, hogy egyes nevelők törtétekből érvényesülési okokból, újabb módszerek híveiül szegődtek. A módszer itt ugródeszka volt a pályán való előrejutásra.” A törtéte jól sikerült jellemzésével egyébként, a könyv más részén találkozunk. A hivatás etikai kérdéseket tárgyaló részben, amit a házasságról, a családról és a papi hivatásról olvasunk az mind közel áll hozzánk.

Bár a könyv szerkezetébe nem teljesen illik bele, Noszlopi mégis külön fejezetben ismerteti tipológiáját. Itt nem találunk lényeges változást korábbi munkáiban tárgyalt típusaival szemben. A karakterológiában otthonosak élvezettel olvashatják a Jung-i alapokon nyugvó felosztást. Az extrovertált és egyben introvertált emberből pedig a gyakorlatias idealista új típusát konstruálja meg. Típusai megnevezésének külön érdekessége az, hogy jellemzéseit Aristoteles meghatározásaival egyeztetni.

Pentz Gáspár

Drozdy Gyula, Beszéd- és értelemgyakorlatok.* I. osztály. 324 oldal, II. osztály 362 oldal, III. osztály 435 oldal, IV. osztály 439 old. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. Fv.

Az 1925-ös tanterv nyomán a népiskola belső életében alapvető változások történtek. Az oktatás mellett helyet kapott fokozottabb mértékben és jelentőséggel a nevelés is. A gyermek is tevékeny, aktív részese lett a mindennapi oktatásnak.

Az új fel fogás, új feladat elé állított minden tanítót. Az új irányhoz való alkalmazkodás a tanítók átképzése nagy feladat volt. A népiskolai nevelés és tanítás nagy nemzetépítő munkáját nagyban elősegítette a Drozdy Gyula szerkesztésében megjelenő Népiskolai Egységes Vezérkönyvek sorozata.

Drozdy vezérkönyvei nélkülözhetetlenek lettek. Voltak ugyan akik nem helyeselték elgondolásait, módszerét, hatása alól nem tudta azonban kivonni senki sem magát.

A nyolcosztályos népiskolának, 1941-es tanterve a népiskola tantárgyai-nak átcsoportosítása mellett, az egységes tantárgyak osztályonkénti anyagát és ezek óraszámát is megváltoztatta. Mindezek alapján szükségessé vált az új Tantervnek megfelelően átdolgozni a Népiskolai Egységes Vezérkönyveket. A sorozat szerkesztését ismét Drozdy Gyula vállalta. Az átdolgozott sorozat első négy kötetében, Drozdy Gyula a beszéd- és értelemgyakorlatok anyagát dolgozta át.

Nem könnyű feladatra vállalkozott most sem a szerző, hisz éppen a beszéd és értelemgyakorlatok a népiskolának az a tárgya, melynek anyagát, ennek elrendezését és sokszor a feldolgozás módját is teljesen a helyi körülmények határozzák meg. Természetesen ezt a szerző is jól tudja és könyveinek előszavában rá is mutat arra, hogy egyszerűen lemásolni a vezérkönyv példáját úgy sem fogja senki, nem is célszerű. Valóban súlyos mulasztást követ el az a tanító, aki a vezérkönyvekben lefektetett tanítási tervezeteket kívánja szolgai módon lemásolni. Maga a szerző is inkább nézőpontnak tekintí tanítási tervezeit, melynek alapján kell mindenkinek iskolája körülményeinek megfelelően kiválasztani és elrendezni az anyagot.

A beszéd és értelemgyakorlatok vezérkönyveiben részletes, művészi, „Drozdymódszer“ szerinti feldolgozásban kapjuk az egyes osztályok anyagát.

Minden kötetben a szerző az osztályok tantervének ismertetése mellett irányításul részletes tanmenetet is mutat. Ezek alapján a bennük lefektetett szempontok szerint mindenki elkészítheti a helyi viszonyok figyelembevételével összeállított tanmenetét.

Az osztály anyagának ismertetése mellett minden kötetben az anyagnak megfelelően tárgyalja a beszéd és értelemgyakorlatok célját és módszerét. A módszerének ezen általános elvek szerinti tárgyalása mellett tanítási tervezeiben esetről esetre megfelelő útmutatásokkal hívja fel a figyelmet módszeres eljárására.

Aki a beszéd és értelemgyakorlatok tanítását a módszeres követelményeknek megfelelően kívánja tanítani, annak feltétlenül teljes egészében kell ismernie, át kell tanulmányoznia, át kell olvasnia, — mégha teljesen osztott iskola tanítója valaki, akkor is — a beszéd és értelemgyakorlatok minden osztályáról szóló köteteket. Mert csak így elmélyedve hathatja át az a szellem, amely szükséges a beszéd és értelemgyakorlatok céltudatos tanításához. Csak így kap egységes képet e tárgy anyagáról, céljáról és követendő módszeréről.

Az egyes kötetekben számos színes illusztráció mellett igen bő képanyagot is kapunk.

Meggyőződésünk, hogy Drozd Gyula ismét jó munkát végzett. A beszéd- és értelemgyakorlatok vezérkönyvei nemcsak a tanítónak nyújtanak útmutatást, nemcsak a tanításnál jelentenek könnyebbséget, hanem a népiskola belső életének oktatói, — nevelőmunkájának eredményesebbé tételét nagy mértékben szolgálni fogják.

Elismerőleg kell megemlékeznünk a Királyi Magyar Egyetemi Nyomdáról, hogy a mai könyvkiadási akadályok ellenére is a könyv kiállítása és a nyomdai munka terén dicséretre méltó munkát végzett.

Németh István

* A cikket még március elején küldte be a szerzője. (Szerk.)